

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מועד קטן - ח'

1. המקור שטומאת מצורע תלויה בכהן, לר' יהודה: 'וביום הראות'. לרבי: מנגעי בתים. מדוע לא אמר אחד כמו השני?
ר' יהודה אינו כרבי: נגעי בתים הם חידוש שעצים ואבנים נטמאים בהם. ואין ללמוד משם לנגעי גופו. רבי אינו כר' יהודה ששניהם נצרכים: 'נגעי בתים' ללמד שממתינים אף לדבר הרשות 'וביום הראות', מלמד שלא רק בנגעי בתים אלא אף בנגעי גופו. וכיון שכן אף לדבר הרשות ממתנינים.
2. 'וביום הראות' יש יום שאתה רואה בו ויש יום שאין אתה רואה בו. כיצד נרמז דרש זה בפסוק?
אביי: וְבַיּוֹם. רבא: כל התיבה 'וביום' מיותרת. לאביי: התיבה נצרכת שאין רואין נגעיין בלילה. רבא: שאין רואין נגעים בלילה להו"א למד 'לכל מראה עיני כהן'. ונדהה שהרי נצרך למעט כהן סומא. למסקנא: מ'כנגע נראה לי בבית' לי ולא לאורי שראיתיו ללא נר. אביי: שם מדובר רק בנגעי בתים.
3. האם מותר ללקט עצמות בחוה"מ?
לר"מ: מותר ששמחת הרגל מבטלת לו את הצער. לר' יוסי: אסור שעדין אבל הוא לו.
עוד שנינו: לא יערער על מתו [שהספדן מחזר אחר הקרובים ואומרים 'יבכו כל המרורים לב'] ולא יספדנו קודם הרגל 30 יום.
הטעם: רב: משום מעשה שהיה באדם שאסף מעות לעלות רגל ואשתו נתנתן לספדן ונמנע ולא עלה לרגל. באותה שעה התקינו 30 יום.
שמואל: שאין המת משתכח מן הלב 30 יום. והנפק"מ בין הטעמים: במספיד בחינם.
4. אלו דינים שנינו בעניני קבורה בחול המועד?
א. אין חופרין כוכין [בחפירה] וקברין [בבנין], כהכנה למתים עתידיים, משום טרחה יתרה. [ולצורך מת במועד מותר].
ב. אבל מחנכין את הכוכין [לר"י: שאם היה ארוך מקצרו. למתניתא: מאריך בו ומרחיב בו] ועושין בריכת מים קטנה לרחיצת המת ולכיבוס בגדיו. ומותר לנסר עצים לארון ודווקא בחצר המת שאז מוכח שעושה עבור המת. ולר' יהודה אסור לנסר שזה טורח רב אלא רק להרכיב נסרים מוכנים. ומצינו אף בכרייתא שנחלקו בזה - לת"ק: עושין כל צרכי מת: גוזזין שער, מכבסין כסותו, ועושין ארון מנסרים מוכנים. ולרשב"ג: אף מנסר בצנעה בתוך ביתו.
5. שנינו: אין נושאים נשים במועד, לא בתולות ולא אלמנות, לא מייבמין מפני ששמחה היא לו, אבל מחזיר גרושתו שאינו שמח כאשה חדשה. מה החסרון בשמחה בנישואין במועד?
א. אין מערבין שמחה בשמחה.
ב. שמניח שמחת הרגל ועוסק בשמחת אשתו. שנא': 'ושמחת בחגך' בחגך ולא באשתך.
ג. מפני שדרוש להם הרבה טורח.
ד. כיון שימתינו לישא במועד כדי לחסוך ולעשות סעודה אחת לנישואין ולמועד ולבינתיים יתבטלו מפריה ורביה.
יש לפרש לכל הטעמים מדוע מותר לישא אשה בערב הרגל [שייך לדף ט']:
א. עיקר שמחה יום אחד ואינו נחשב עירוב.
ב. ומטעם זה, אינו נחשב ושמחת באשתך.
ג. עיקר טרחה יום אחד.
ד. לא ישהה עצמו ליום אחד של ערב הרגל שמא יארע לו מקרה שלא יוכל להנשא באותו יום.
דינים נוספים ממשנה זו:
א. עושה אשה תכשיטיה במועד [איפור גופה] ולר' יהודה לא תסוד גופה בסיד אף שמשיר שיער, אבל ניוול הוא לה בעת שהסיד עליה.
ב. הדיוט תופר כדרכו ואומן מכליב.
ג. מסרגין את המטות לצורך המועד ולר' יוסי אף ממתחין.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)